

**Jiří Šlégr, Anna Siudak, Aldona
Maria Piwko, Eugeniusz Sakowicz**

**Biuletyn
misjologiczno-religioznawczy**

Collectanea Theologica 81/3, 127-157

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

BIULETYN MISJOLOGICZNO-RELIGIOZNAWCZY (107)

ZAWARTOŚĆ: I. Papieskie Dzieła Misyjne w Czechach; II. Zaangażowanie polskich misjonarek – siostr zakonnych oraz osób świeckich na rzecz misji *ad gentes*; III. Biuletyn misjologiczno-religioznawczy – indeks tematyczny (1981-2010).*

I. PAPIESKIE DZIEŁA MISYJNE W CZECHACH

Cel i zadania Papieskich Dzieł Misyjnych w Kościele powszechnym

Papieskie Dzieła Misyjne (PDM) to organizacje kościelne, które podlegają papieżowi w promowaniu, animowaniu dzieła ewangelizacyjnego, a także w niesieniu pomocy duchowej oraz materialnej misjonarzom i misjonarkom na wszystkich kontynentach. Współpracują z Kongregacją Ewangelizacji Narodów. Działalność PDM prowadzona jest ramach czterech instytucji, którymi są: Papieskie Dzieło Misyjne Rozkrzewiania Wiary, Papieskie Dzieło Misyjne Dzieci, Papieskie Dzieło Świętego Piotra Apostoła oraz Papieska Unia Misyjna.¹

Papieskie Dzieło Misyjne Rozkrzewiania Wiary powstało w 1822 r. w Lyonie we Francji. Założone zostało przez osoby świeckie pod kierownictwem P. M. Jaricot.² Papież Pius XI w 1922 r. nadał mu rangę „papieską“, przenosząc jednocześnie siedzibę do Rzymu. Kierownictwo Dzieła zwróciło się do Stolicy Apostolskiej z prośbą o ustanowienie Niedzieli Misyjnej. Dzieło to koordynuje czynności misyjne na całym świecie. Zapewnia systematyczną pomoc najbiedniejszym w 1100 diecezjach Kościoła rzymskokatolickiego (co stanowi 40% wszystkich diecezji). Wspiera katechetyczne, edukacyjne,

* Redaktorem Biuletynu misjologiczno-religioznawczego jest Eugeniusz S a k o w i c z, Warszawa.

¹ Ogólne informacje na temat Papieskich Dzieł Misyjnych: R. D z i u r a, *Papieskie Dzieła. I. P.D. Misyjne*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 14, Lublin 2010, kol. 1280n.; A. K m i e c i k, *Posyłam was. Misja Chrystusa Odkupiciela powierzona Kościołowi*, Warszawa 1995, s. 28-32.

² A. K u r e k, *Jaricot P. M.*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 7, Lublin 1997, kol. 1035 n.

charytatywne i socjalne projekty. Niesie pomoc szkołom, szpitalom, domom starców, finansuje budowanie i remonty kościołów na misjach. W 1825 r. Dzieło zaczęło prowadzić działalność w Kościele w Polsce.³

Założycielem P a p i e s k i e g o D z i e ł a M i s y j n e g o D z i e c i (PDMD) jest bp Ch. de Forbin-Janson, ordynariusz Nancy we Francji. Powstało ono w 1843 r. m.in. jako odpowiedź na wiadomości docierające do Europy z Chin, ukazujące ciężką sytuację dzieci chińskich, dotkniętych różnymi chorobami. Papież ustanowił to Dzieło „papieskim“ w 1929 r., pozostawiając jego siedzibę w Paryżu aż do 1983 r. W tym roku centrala Dzieła przeniesiona została do Rzymu. Organizacja ta niesie pomoc socjalną najmłodszym w krajach misyjnych, kierując się hasłem: „Dzieci pomagają dzieciom“. Służy pomocą w realizacji projektów pastoralnych na misjach. Zaangażowane jest w animację misyjną wśród dzieci. Pomaga w prowadzeniu przedszkoli i szkół katolickich. Papież Pius XI ustanowił Światowy Dzień Świętego Dzieciństwa, który obchodzony jest w czasie Bożego Narodzenia w całym Kościele. Dzieło to zaczęło prowadzić działalność w Polsce w 1857 r.⁴

P a p i e s k i e D z i e ł o Ś w i ę t e g o P i o t r a A p o s t o ł a założone zostało w 1889 r. w Caen we Francji przez matkę i córkę – Stéphanie i Jeanie Bigard. Po przeniesieniu w 1920 r. ośrodka centralnego z Caen do Rzymu papież Pius XI nadał Dziełu rangę „papieskiego“. Głównym celem tej instytucji, od początku jej istnienia, jest troska o rodzime duchowieństwo, nade wszystko o kształcenie kandydatów do kapłaństwa w seminariach duchownych na misjach. Dzieło w 2009 r. niosło pomoc dla ponad 110 tys. kleryków w seminariach oraz nowicjuszy zakonów i zgromadzeń zakonnych. Niesie też pomoc siostrom zakonnym. Troszczy się też o schorowanych i starych księży żyjących w krajach misyjnych. Dzieło to ustanowione zostało w 1925 r. we wszystkich diecezjach Kościoła w Polsce.⁵

W 1916 r. powstała P a p i e s k a U n i a M i s y j n a (Papieskie Dzieło Misyjne Jedności Księży i Zakonników). Założył ją Paweł Manna przy współpracy bł. bp. Gwidona Martin Confortima, ordynariusza Parmy we Włoszech. W 1956 r. podniósł Unię do godności „papieskiego“ Dzieła. Prowadzi ono formację kapłanów oraz zakonników w duchu misyjnym. Zachęca ich do aktywnego udziału w działalności misyjnej Kościoła. Troszczy się także o aktywny udział ochrzczonych w misyjnym posłannictwie Kościoła.

³ R. D z i u r a, *Papieskie Dzieła. I. P.D. Misyjne*, kol. 1280 n.

⁴ *Tamże*.

⁵ *Tamże*.

Papieskie Dzieła Misyjne wspierały w 2009 r. 42 tys. szkół, 1600 szpitali, ponad 6 tys. dyspensariów,⁶ 780 leprozoriów oraz 12 tys. projektów charytatywnych i socjalnych. Umożliwiają realizację projektów katechetycznych. Zbierają, a następnie przekazują środki materialne na budowę i remonty budynków sakralnych. Działalność Papieskich Dzieł Misyjnych wspomaga ponad 100 tys. współpracowników (świeckich, kleryków, katechetów, zakonników, księży i biskupów) w ok. 1100 diecezjach. misyjnych. PDM wspierają sieroty oraz ludzi starych. Swoją troską w 2009 r. objęły kilka milionów biednych dzieci, ok. 90 tys. kleryków w 900 seminariach i 2 tys. neoprezbiterów. W Polsce Unia powstała w 1919 r.

Wszystkie projekty są starannie wybierane i uchwalane przez ogólnościowe Zgromadzenie Generalne PDM. Właściwe wykorzystanie środków finansowych jest kontrolowane przez nuncjusza w danym państwie, biskupów miejsca, dyrektorów krajowych oraz dyrektorów diecezjalnych.

Wspierający PDM pomaga upośledzonym, znieważonym, porwanym oraz w inny sposób zagrożonym dzieciom, dzieciom zakażonym wirusem HIV, sierotom, dzieciom ulicy, bez względu na kolor ich skóry, wiek, wyznanie lub narodowość.

Powstanie, rozwój oraz reaktywacja Papieskich Dzieł Misyjnych w Czechach

Trudno wciąż jest ustalić dokładną datę powstania PDM w Czechach. Najstarsza informacja o Papieskim Dziele Misyjnym Dzieci sięga 1871 r. W 1874 r. ukazała się drukiem publikacja pt. *Misje malutkich (Misie maličkých)*, która była dedykowana dzieciom, rodzicom, nauczycielom, wychowawcom, duszpasterzom i w ogóle przyjacielom najmłodszych. Papieskie Dzieło Misyjne Dzieci wcześniej określane było jako Dzieło Świętego Dzieciństwa. Jego członkiem mogło zostać każde ochrzczone dziecko. Po pierwszej Komunii św. dziecko stawało się jego członkiem dożywotnio. Członkowie Dzieła tworzyli grupy po 12 osób ku czci 12 lat dzieciństwa Jezusa; 12 członków tworzyło tzw. dział niższy, a 12 działów niższych formowało oddział. Tam, gdzie był przynajmniej dział niższy, powinny być dwa razy w roku odprawiane msze św. Członkowie Dzieł każdego miesiąca składali w darze 2 grajcary (krajcary)⁷ na cele misyjne. Zobowiązani byli do odmawiania każdego dnia *Pozdrowienia Anielskiego*. Modlitwę *Zdrowaś Maryjo* kończyć mieli słowami: „Święta Panno Maryjo, prosz za nas i za biedne pogańskie dzieci“. W 1874 r. nowi członkowie Dzieła otrzy-

⁶ Dyspensarium to nieduży szpital, przychodnia i apteka.

⁷ Grajcar (krajcar) – jednostka monetarna w ówczesnych Czechach.

mywali m.in. medaliki, książkę z informacjami o organizacji i działalności Dzieła, a także *Misje malutkich*. Ofiary pieniężne były wysyłane do 1880 r., skąd przesyłano je do dyrekcji w Salzburgu. Następnie ofiary przekazywano do rady centralnej Dzieła w Paryżu, która je rozdzielala dla poszczególnych misji.

Celem Dzieła Świętego Dzieciństwa było zgromadzenie katolickich dzieci od najmłodszych lat życia wokół Boskiego Dziecięcia Jezus. Miały one pomagać swoim rówieśnikom, których życie było zagrożone, nie tylko w Chinach, ale i w innych krajach świata. Zadaniem ich była troska o to, by otrzymały one chrzest (podejmowały w tej intencji modlitwę). Miały się też starać o środki materialne potrzebne im do życia, a także zabiegać o ich chrześcijańskie wychowanie oraz edukację. Punktem wyjścia do pełnienia dobrych uczynków w intencji osób potrzebujących powinna być miłość (czyli bezwarunkowa afirmacja konkretnych ludzi) oraz modlitwa. Misjonarz P. Seisl, który przyczynił się do rozszerzenia Dzieła w Ameryce Północnej, powiedział: „Nie wiem, kto ze Stowarzyszenia Świętego Dzieciństwa doznaje większych korzyści. Czy dzieci pogańskie czy też chrześcijańskie”. Mottem PDMD w 2010 r. były słowa: „Będziecie moimi świadkami aż po krańce ziemi“ (por Dz 1, 8).

Od 1911 r. na terytorium Czech zaczęła jeszcze bardziej rozwijać się praca na rzecz animacji misyjnej. Duży wkład wniosła wspólnota zakonna klaretynów, która w czasie Świąt Bożego Narodzenia podjęła inicjatywę umieszczania w kościołach przed żłóbkiem figurki Murzynka, kłaniającego się i dziękującego za ofiary pieniężne składane na misje w Afryce.

W 1940 r. redemptoryści opublikowali książkę pt. *Życie nr 344: Janna Bigard (Životem č. 344: Janna Bigardová)*. Książka poświęcona została współzałożycielce Papieskiego Dzieła Świętego Piotra Apostoła, Jeanie Bigard. Dowiadujemy się z niej, że Dzieło to obecne jest w Czechach od 1919 r.

Szeroko rozwiniętą działalność misyjną (czego przykładem jest wydawanie ok. 15 czasopism misyjnych) zahamowała II wojna światowa, a następnie zakazał komunizm.

Dopiero kilka lat po upadku bloku sowieckiego, w 1993 r. działalność PDM została w Czechach wznowiona. W tym właśnie roku prefekt Kongregacji Ewangelizacji Narodów, kard. Jozef Tomko, mianował o. Zdeňka Čížkovského OMI dyrektorem krajowym Papieskich Dzieł Misyjnych na okres pięciu lat. Čížkovský właśnie powrócił do kraju po 40 latach prowadzenia działalności misyjnej w Afryce. Siedziba PDM była w Klokotach niedaleko miasta Tábor. W 1998 r. kard. J. Tomko mianował nowego dyrektora krajowego PDM, którym został ks. Jiří Šlégr. Siedzibą kancelarii krajowej PDM była miejscowość Vrchlabí. Od maja 2001 r. PDM w Czechach ma siedzibę w Szpindlerowym Młynie w diecezji Hradec Králové. W 2006 r. na wniosek Konferencji

Episkopatu Czech PDM w Czechach zarejestrowane zostało w Ministerstwie Kultury, otrzymując osobowość prawną. W chwili obecnej w kancelarii krajowej PDM oprócz dyrektora krajowego pracują 3 asystentki.

Inicjatywy oraz działalność Papieskich Dziel Misyjnych w Czechach

PDM w Czechach publikuje *Sprawozdanie Misyjne PDM (Misijní zpravodaj PMD)* oraz wiele innych materiałów misyjnych. Organizuje regularne spotkania oraz systematycznie prowadzi formację osób interesujących się odpowiedzialnym zaangażowaniem w pomoc misjom. Najpełniej można wspierać misje przez członkostwo w PDM. Można wybrać z jeden z następujących obszarów zaangażowania misyjnego, którymi są:

1. Klub Misyjny – jest to wspólnota bezpośrednich współpracowników PDM, którzy są „połączeni z misjami” w codziennej modlitwie, a także cotygodniowym oszczędzaniu na „Chleb dla misji”.

2. Kłębuszek Misyjny – wspólnota dzieci, które pomagają potrzebującym na misjach. Niosą one pomoc przez codzienną modlitwę, cotygodniowe oszczędzanie tzw. cukierka misyjnego (którego sobie odmawiają; pod słowem „cukierek” kryją się wszelkie słodczyce)

3. Róża Misyjna – jest to rodzaj modlitwy różańcowej. Osoby zobowiązują się do odmawiania jednego dziesiątka różańca za misje. Tajemnice różańca są napisane na karteczkach, które otrzymują z kancelarii krajowej PDM. W intencji misji mogą się modlić nie tylko poszczególne osoby, ale i całe wspólnoty tworzące „żywy różaniec”.

4. Sponsorzy misji – wspierają oni regularnie kleryków na misjach, ubogie dzieci, sieroty i inne osoby potrzebujące. Jednorazowe dary przekazują PDM także poszczególne osoby i organizacje.

5. Adoracja dla misji – stanowiąca regularne duchowe wsparcie misji. Adoracja Najświętszego Sakramentu może przebiegać w ciszy. Można w czasie jej trwania odczytywać fragmenty Pisma Świętego. W czasie modlitwy adoracyjnej może brzmieć podkład muzyczny. Jeśli osoby uczestniczą w czasie adoracji z innych okazji, wystarczy, że dodadzą swoją intencję misyjną.

Powyższe formy pracy misyjnej są działalnością całoroczną. Oprócz stałego zaangażowania misyjnego można prowadzić też działalność okazjonalną, związaną np. z danymi świętami kościelnymi.

Inne czynności oraz inicjatywy misyjne wyznacza:

1. Szkoła Animatorów Misyjnych – SAM (Misijní škola animatorů – MIŠKA) – Kancelaria krajowa PDM organizuje dwa razy w roku spotkania dla członków PDM i innych zainteresowanych. Akcje mają charakter animacyjny i formacyj-

ny. Przygotowują uczestników do organizowania misyjnych pogawędek i prezentacji.

2. Kartki świąteczne dla misji (wielkanocne, bożonarodzeniowe) – wykonywane są w okresie Wielkiego Postu i Adwentu. Dzieci malują obrazki o tematyce wielkanocnej lub bożonarodzeniowej. Ich prace są następnie prezentowane na wystawie (np. w kościele), gdzie dorośli mogą przekazywać dary finansowe na projekty PDMD.

3. Tzw. ciasto misyjne – przygotowywane w okresie Wielkiego Postu oraz w innych terminach poprzedzających święta. W wypieku ciast pomagają dzieci, które następnie je rozprowadzają przed kościołem, prosząc wiernych o ofiarę dla swoich rówieśników będących w potrzebie w krajach misyjnych. Inicjatywa ta podejmowana jest w ramach projektu „Dzieło Dzieci”.

4. Zbieranie medalików Najświętszej Maryi Panny – w maju dzieci oszczędzają pieniądze, by nabyć za nie medaliki dla swoich rówieśników na misjach. Modlą się też za wszystkich, do których ten dar dotrze za pośrednictwem PDMD.

5. Dzień Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci – przypada 1 czerwca, bądź może być celebrowany innego dnia w pobliżu tej daty. W akcji tej biorą udział parafie, a szczególnie wspólnoty parafialne, które pracują z dziećmi. Corocznie w tym dniu odbywa się krajowa Pielgrzymka Misyjna.

6. Obozy misyjne – organizowane w okresie wakacji (lipiec-sierpień) przez PDMD we współpracy z członkami PDM, parafiami, centrami katechetycznymi, drużynami harcerskimi. przygotowują program tych obozów, odbywających się w Czechach.

7. Misyjny Most Modlitwy – przypadający w przeddzień Niedzieli Misyjnej. W ramach obchodów Niedzieli Misyjnej tworzy się w sobotę o godz. 21.00 Misyjny Most Modlitwy. Osoby uczestniczące w tej inicjatywie zapalają świece (które mogą być wcześniej poświęcone w kościele) i modlą się na różańcu, bądź odmawiają inną modlitwę w intencji misji, misjonarzy, biednych i cierpiących ludzi, w intencji głoszenia Ewangelii na całym świecie.

8. Niedziela Misyjna – przedostatnia niedziela października. Tego dnia odmawia się modlitwę w intencji misji podejmowana przez cały Kościół powszechny. Połączona jest ona z kolektą na Papieskie Dzieła Misyjne Rozkrzewiania Wiary. Z tej okazji przedstawia się wiernym papieskie orędzie specjalnie przygotowane na ten dzień. Dyrektor krajowy PDM ogłasza list do wszystkich parafii. Drukowane są także plakaty z informacjami misyjnymi. Dzieci aktywnie uczestniczą w przygotowaniach liturgii mszy św. Do nich należą następujące zadania: dekoracja świątyni (ukazująca plastycznie kontynenty wciąż czekające na Ewangelię), oprawa muzyczna (w której wykorzystane są bębny oraz ele-

menty tańca), wypowiedanie słów modlitwy powszechnej, przynoszenie darów dla osób potrzebujących w krajach misyjnych (są one składane podczas ofiarowania).

9. Jeden dodatkowy podarunek – który składany jest w grudniu. Ta czynność motywuje do modlitewnej i finansowej pomocy dzieciom na misjach. Dzieci oszczędzają pieniądze z przeznaczeniem na zakup podarunku dla uboższego kolegi czy koleżanki na misjach. W czasie świąt Bożego Narodzenia przynoszą swe oszczędności do ołtarza, składają pod choinką w świątyni bądź przy źłóbku.

10. Różyczka misyjna – raz w tygodniu (w różnym czasie) dzieci wspólnie się modlą (jedną wybraną dziesiątką różańca) w intencji dzieci na misjach.

11. Jarmark misyjny – wolontariusze organizują przegląd ofiarowanych lub zrobionych przedmiotów, które ludzie mogą sobie wziąć. Zainteresowani później wspierają owym darem misje.

12. Księga modlitewna i msza św. – wszyscy żywi i zmarli członkowie Klubu Misyjnego, Róży Misyjnej, Kłębuszka Misyjnego, Adoracji dla misji oraz regułarni sponsorzy są zapisywani przez cały rok w *Księdze modlitewnej*, a dyrektor krajowy PDM w ich intencji odprawia raz w miesiącu mszę św. Księga jest przechowywana w kancelarii krajowej PDM.

13. Krzyż Misyjny – jest to krzyż Ojca Świętego Jana Pawła II, który w dowolnym czasie w ciągu całego roku zainteresowane wspólnoty mogą pożyczać na różne spotkania modlitewne.

Animacji ewangelizacyjnej służą materiały misyjne. Kancelaria krajowa PDM publikuje corocznie materiały, które przybliżają tematykę misyjną szerokiej publiczności. Są to m.in.: kalendarze misyjne, gry, widokówki z misji, zakładki, baloniki, teksty modlitw, naklejki, plakaty, chusty, czasopisma i pomoce dydaktyczne do wychowania misyjnego dzieci. Ważne jest także propagowanie filmów dokumentalnych o tematyce misyjnej. Przedstawiają one działalność PDM w Czechach, działalność Papieskiego Dzieła Św. Piotra Apostoła oraz czynności PDMD. Większość filmów dokumentalnych nakręcono podczas wizyt czeskich władz PDM w różnych częściach świata. Obrazy te przybliżają życie i działalność misyjną Kościoła w: Ugandzie, Bangladeszu, Malawi, Papui-Nowej Gwinei oraz na Jamajce. PDM od 2006 do 2009 r. współpracowały z programem telewizyjnym „Noe”. Każdego miesiąca przygotowały nową jednogodzinną audycję pt. *Magazyn Misyjny (Misjini Magazin)*. Widzowie mogli zapoznać się z tematami misyjnymi, poznać ciekawych gości oraz pracę misyjną w Czechach i zagranicą.

Bardzo ważna jest także pomoc finansowa dla misji. Podana zostanie ona na przykładzie 2010 r. W celu lepszego zrozumienia poniższej statystyki należy

przypomnieć, że ludność Czech liczyła wówczas 10 mln mieszkańców. Kościół katolicki miał 8 diecezji. Wierzący stanowią ok. 40% mieszkańców państwa. W niedzielnej Eucharystii uczestniczyło systematycznie ok. 6-8 % katolików. Za pośrednictwem Papieskiego Dzieła Św. Piotra Apostoła wierni Kościoła katolickiego w Czechach zebrali w 2010 r. 173 655,85 USD. **Suma ta została rozdzielona w następujący sposób:** Zambia – wsparto 131 kleryków w wyższych seminariach duchownych; Bangladesz – 447 kleryków w jednym propedeutycznym, jednym wyższym i pięciu niższych seminariach w czterech diecezjach; Papua-Nowa Gwinea – pomoc dla seminarium propedeutycznego (8 kleryków).

Za pośrednictwem Papieskiego Dzieła Misyjnego Rozkrzewiania Wiary w 2010 r. przekazano 857 047,75 USD na pomoc dla jednej diecezji w: Ugandzie, Sri Lance, Malawi, **Gujanie, Surinamie i Bangladeszu oraz dwóch diecezji w Zambii**. Wsparci zostali katecheci. Pieniądze przeznaczone zostały m.in. na: formację personelu, renowację sal lekcyjnych przeznaczonych na katechezę, budowę i remont kościołów, kaplic, plebanii oraz budynków parafialnych, zakup pojazdów do pracy duszpasterskiej w parafiach, zbudowanie domu dla księży emerytów oraz księży chorych, renowację cementarza, produkcję i dokumentację muzyki kościelnej w lokalnym języku, zakup sprzętu audiowizualnego do formacji studentów, remont domu zakonnego.

W ramach 68 projektów PDMD przesłano 411 233,20 USD dla 254 250 biednych dzieci – do Ugandy, Malawi, Zambii, Gujany, Surinamu, Sri Lanki, Jamajki, Bangladeszu, Indii oraz Papui-Nowej Gwinei.

Papieskie Dzieła Misyjne w Czechach doświadczyły Bożego błogosławieństwa. Wsparcie dla misji nieśli (i niosą) współpracownicy PDM (pojedyncze osoby i zorganizowane grupy, parafie i wspólnoty zakonne). Uczestniczą one w takich inicjatywach jak: Klub Misyjny, Kłębuszek Misyjny, Róża Misyjna, Adoracja dla misji oraz Sponsorzy misji. Liczba współpracowników misyjnych systematycznie wzrastała. Liczba dzieci biorących udział w czynnościach misyjnych jest oceniana na 30-40 tys. Pod koniec 2010 r. funkcjonowało więcej niż 160 Kłębuszków Misyjnych z ponad 2 200 dziećmi, które codziennie modliły się, a raz w tygodniu ofiarowywały „coś” na (i za) misję. PDM od 2006 do 2009 r. przygotowały 35 programów w ramach cyklu pt. *Magazyn Misyjny*, oraz innych ok. 20 programów (płyty DVD i CD), filmów a także programów audio.

Zorganizowano 4 ogólnokrajowe Kongresy Misyjne Dzieci, 9 ogólnokrajowych Pielgrzymek Misyjnych oraz 6 ogólnoświatowych Misyjne Dni Dzieci oraz Sympozjum Misyjne. Oprócz tego corocznie zbiera się Krajowa Rada

Misyjna, prowadzona przez abp. Jana Graubnera, delegata Czeskiej Konferencji Biskupów do Spraw Misji.

ks. Jiří Šlégr, Szpindlerowy Młyn, Czechy

II. ZAANGAŻOWANIE POLSKICH MISJONAREK – SIÓSTR ZAKONNYCH ORAZ OSÓB ŚWIECKICH NA RZECZ MISJI *AD GENTES*

Zagraniczne wyjazdy polskich misjonek w latach 70. i 80. XX w.

Wiele polskich sióstr zakonnych misjonek dołączyło do dzieła ewangelizacji świata w połowie lat 70. i 80. XX w. To, że tak późno mogły się włączyć w pracę misyjną, było spowodowane utrudnieniami ze strony polskich komunistycznych władz, które robiły problemy z wydawaniem paszportów. Nie mając doświadczenia misyjnego, siostry zakonne musiały szukać pomocy w przygotowaniu do pracy misyjnej poza zgromadzeniem. Ostatecznie otrzymywały ją w powstałym w 1984 r. Centrum Formacji Misyjnej (CFM) w Warszawie. Przyjęło ono w latach 1984-2004 234 siostry z 48 zgromadzeń. Misjonarki świeckie zaczęły uczestniczyć w kursie przygotowawczym w CFM od 1987 r. w ramach Instytutu Misyjnego Laikatu.

Gdy w latach 70. sytuacja polityczna w kraju zaczęła się zmieniać, powstały warunki sprzyjające wyjazdom polskich sióstr na misje. Siostry Urszulanki Serca Jezusa Konającego w 1970 r. wyjechały do Brazylii, a następnie do Argentyny.¹ W 1973 r. do Argentyny udały się także Dominikanki Misjonarki Jezusa i Maryi.² W 1974 r. Siostry Karmelitanki Dzieciątka Jezus udały się do Burundi, a 10 lat później do Rwandy.³ W Rwandzie rozpoczęły także pracę Siostry Pallotynki i Służki NMP Niepokalanej, natomiast Siostry Służebniczki

¹ Zob. *Działalność misyjna Zgromadzenia Sióstr Urszulanek SJK – zarys*, w: E. Śliwa (red.), *Misyjny wymiar Kościoła katolickiego w Polsce (1945-1986)*, Pieniężno 1992, s. 549-563.

² T. Kępińska, *Zgromadzenie sióstr dominikanek misjonek a misje*, w: *tamże*, s. 351-352; *taż*, *Historia pierwszego domu misyjnego Zgromadzenia Sióstr Dominikanek Misjonek pod wezwaniem Chrystusa Króla w miejscowości Colonia Wanda w prowincji Misiones*, w: *tamże*, s. 353-356; A. Klundert, *Siostry dominikanki misjonarki w Argentynie*, w: *tamże*, s. 357-359.

³ T. Więzik, *Z życia i działalności misyjnej polskich Karmelitanek Dzieciątka Jezus w Burundi i Rwandzie (Afryka)*, w: *tamże*, s. 444-452.

NMP (Śląskie) w Kamerunie.⁴ W 1975 r. Zgromadzenie Sióstr św. Józefa⁵ zaczęło pracę misyjną w Ludowej Republice Kongo i następnie w Brazylii, a 1976 r. – na prośbę papieża Pawła VI – ponad 20 sióstr z Polski wyjechało do Libii (sercanki, eucharystki, michaelitki,⁶ benedyktyнки misjonarki, Misjonarki Świętej Rodziny, Franciszkanki od Pokuty i Miłości Chrześcijańskiej, pasterki).

W latach 80. kolejne zgromadzenia zakonne z Polski zaangażowały się w pracę misyjną: Zgromadzenie Sióstr Sług Jezusa⁷ w Algierii, Zgromadzenie Kanoniczek Ducha Świętego⁸ w Burundi, Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej⁹ w Boliwii, Zgromadzenie Sióstr Felicjanek¹⁰ w Kenii, Zgromadzenie Sióstr św. Michała Archanioła w Kamerunie. Na szczególną uwagę zasługuje Zgromadzenie Sióstr Misjonek św. Piotra Klawera, założone przez bł. Teresę Ledóchowską, patronkę współpracy misyjnej. Skutecznie wspiera ono działalność misyjną Kościoła duchowo i materialnie, a przez pracę wydawniczą wpływa na kształtowanie świadomości misyjnej rodaków. Służy temu ich czasopismo misyjne „Echo z Afryki i innych kontynentów”.¹¹

W latach 70. zaczęły licznie wyjeżdżać na misje polskie Franciszkanki Misjonarki Maryi (FMM). Największa, 11-osobowa, grupa wyjechała na misję w 1973 r.: po jednej do Zairu, Maroka, Tunezji, po 2 do Gujany Francuskiej i Górnej Wolty oraz 3 do Papui Nowej Gwinei.¹² Od lat 70. do dzisiaj wyjechało na misje ponad 100 sióstr FMM. Obecnie jest na misjach 60 polskich sióstr z tego zgromadzenia. W Afryce – 32 (Ghana, Algieria, Libia, Tunezja, Maroko,

⁴ G. Gruska, *Siostry Służebniczeki Najś. Maryi Panny – Śląskie w Kamerunie*, w: *tamże*, s. 532-548.

⁵ M. F. Rozkosz, *Praca misyjna Zgromadzenia Sióstr św. Józefa w Kongo i Brazylii*, w: *tamże*, s. 420-436.

⁶ T. Furman, *Praca misyjna w Libii i Kamerunie Zgromadzenia Sióstr św. Michała Archanioła*, w: *tamże*, s. 453-457.

⁷ S. Fuđali, *Zgromadzenie Sióstr Sług Jezusa na rzecz misji*, w: *tamże*, s. 466-473.

⁸ M. H. Janowska, *Informacja na temat pracy misyjnej sióstr ze Zgromadzenia Kanoniczek Ducha Świętego*, w: *tamże*, s. 436-442.

⁹ M. C. Czecowska, *Misyjne zaangażowanie Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanie Poczętej (służebniczki dębickie)*, w: *tamże*, s. 484-490.

¹⁰ A. M. Piątkowska, *Informacja na temat misyjnego zaangażowania polskich siostryń Zgromadzenia Sióstr Felicjanek na misjach i w kraju*, w: *tamże*, s. 361-366.

¹¹ E. B. Opłowska, *Dar wiary polskich zgromadzeń żeńskich dla misji*, Światło Narodów. Kwartalnik Papieskiej Unii Misyjnej 4/ 2007, s. 69-71.

¹² Por. J. Miciuła, *Udział polskich sióstr Franciszkanek Misjonek Maryi w dziele misyjnym Kościoła na tle rozwoju i zaangażowania misjonarskiego całego zgromadzenia*, Praca magisterska napisana na Wydziale Teologicznym ATK, promotor ks. dr hab. F. Zapała, Warszawa 1974.

Niger, Burkina Faso, Kongo Brazzaville, Senegal, Mauretania, Kenia, Etiopia, Demokratyczna Republika Konga, Angola, Republika Południowej Afryki); 4 siostry są na Madagaskarze i 6 na Bliskim Wschodzie (Izrael, Liban, Egipt, Jordania) oraz w Bośni-Hercegowinie. W Azji przebywa 5 polskich sióstr: Tajwan, Makao, Korea, a w Ameryce Południowej 10: Chile, Brazylia. Meksyk, Argentyna, Urugwaj.¹³

Polskie siostry obecnie pracujące na misjach

Obecnie (2011 r.) na misjach pracują siostry z 64 zgromadzeń kontemplacyjno-czynnych. Na misjach są również mniszki z 4 zakonów klauzurowych. Działalność misyjną prowadzi ok. 672 sióstr (Afryka – 378, Ameryka Południowa i Środkowa – 166, Azja – 116, Europa – 6 i Oceania – 6).¹⁴ Poniżej lista żeńskich zgromadzeń zakonnych i zakonów oraz podana liczba misjonarek:

1. Siostry Albertynki: Argentyna – 6, Boliwia – 9;
2. Siostry od Aniołów: Rwanda – 7, Kamerun – 3, Demokratyczna Republika Konga – 1;
3. Siostry Benedyktynki Misjonarki: Brazylia – 3, Ekwador – 4; Tanzania – 1;
4. Siostry Betanki: Erytrea – 3;
5. Siostry Białe: Algieria – 2, Ghana – 1, Demokratyczna Republika Konga – 1;
6. Siostry Boromeuski: Zambia – 8, Senegal – 3;
7. Córki Bożej Miłości: Boliwia – 5; Uganda – 1;
8. Córki Maryi Niepokalanej: Czad – 3;
9. Córki Serca NMP: Brazylia – 5;
10. Siostry Dominikanki: Kamerun – 10;
11. Siostry Dominikanki Misjonarki Jezusa i Maryi: Boliwia – 4;
12. Kanoniczki Ducha Świętego: Burundi – 14;
13. Siostry Maryi Niepokalanej: Tanzania – 8, Filipiny 1;
14. Siostry Najświętszej Duszy Chrystusa: Kamerun – 5;
15. Siostry Elżbietanki: Brazylia – 8, Boliwia – 6, Paragwaj 3, Izrael – 15, Kazachstan – 4;
16. Siostry Felicjanki: Kenia – 7;
17. Siostry Franciszkanek Misjonarki Maryi – 59 sióstr w 28 krajach;
18. Siostry Franciszkanek Służebnicze Krzyża: Indie – 3; Republika Południowej Afryki – 3; Rwanda – 3;

¹³ Dane z sekretariatu domu prowincjalnego Franciszkanek Misjonarek Maryi Warszawie.

¹⁴ B. Ł o z i ń s k i, *Leksykon zakonów w Polsce*, Warszawa 1998, s. 359-362; zob. też dane z sekretariatu Centrum Formacji Misyjnej Warszawie, <http://www.cmfl.home.pl/pl/misje-na-swiecie>.

19. Siostry Franciszkanki Szpitalne: Haiti – 1, Indie – 1, Tanzania – 1;
20. Siostry Franciszkanki Niepokalanej: Kazachstan – 2;
21. Siostry Imienia Jezus: Namibia – 8;
22. Siostry Św. Józefa: Kongo Brazzaville – 6, Kamerun – 8, Brazylia – 12;
23. Siostry Karmelitanki Dzieciątka Jezus: Burundi – 8, Rwanda – 2, Kamerun – 4;
24. Siostry Katarzynki: Togo – 5, Senegal – 1;
25. Siostry Matki Bożej Miłosierdzia: Kazachstan – 4;
26. Siostry Michaelitki: Kamerun – 9;
27. Siostry Miłosierdzia: 18 sióstr w 7 krajach (10 w Kazachstanie);
28. Siostry Misjonarki Miłości: 22 siostry w 12 krajach;
29. Siostry Misjonarki Świętej Rodziny: Kenia – 7, Zambia – 7;
30. Siostry Misjonarki Chrystusa Króla: Brazylia – 11;
31. Siostry Szkolne Notre Dame: Gambia – 4;
32. Siostry Opatrzności Bożej: Japonia – 10, Kamerun – 7;
33. Siostry Orionistki: Kenia – 1, Madagaskar – 2, Wybrzeże Kości Słoniowej – 1;
34. Siostry Pallotyńki: Rwanda – 4, Kamerun – 11, Demokratyczna Republika Konga – 2;
35. Siostry Pasjonistki: Kamerun – 7;
36. Siostry Pasterki: Kazachstan – 3;
37. Siostry Sacré Coeur: Czad – 4, Uganda – 1;
38. Siostry Salezjanki – 11 sióstr w 8 krajach;
39. Siostry Sercanki: Boliwia – 8, Libia – 5, Jamajka – 2;
40. Siostry Sługi Jezusa: Boliwia – 6;
41. Siostry Służebnice Ducha Świętego: 52 sióstr w 18 krajach;¹⁵
42. Siostry Służebniczki Dębickie: Boliwia – 9;
43. Siostry Służebniczki Starowiejskie: RPA – 12, Zambia – 17;
44. Siostry Służebniczki Śląskie: Kamerun – 14;
45. Siostry Służebniczki Wielkopolskie: Kazachstan – 8; Brazylia – 4;
46. Siostry Służki NMP: Rwanda – 6, Demokratyczna Republika Konga – 4;
47. Siostry Urszulanki SJK: Argentyna – 5, Brazylia – 3, Boliwia – 1;
48. Siostry Urszulanki Unii Rzymskiej: Chile – 1, Peru – 1, Senegal – 2;
49. Siostry Zmartwychwstanki: Argentyna – 6;
50. Siostry Franciszkanki od Pokuty: Tanzania – 2;
51. Siostry Świętej Rodziny: RPA – 2, Rwanda – 1, Kamerun – 2;
52. Hijas de Jesus: Boliwia – 1;

¹⁵ B. Ch y r o w i c z, *Służebnice Ducha Świętego w dziele misyjnym*, w: E. Ś l i w k a (red.), *Misyjny wymiar Kościoła katolickiego w Polsce (1945-1986)*, s. 474-483.

53. Małe Siostry Jezusa: Algieria – 1;
54. Siostry Karmelitanki Misjonarki: Demokratyczna Republika Konga – 1;
55. Siostry Klaretyнки: Indie – 1, Nigeria – 1;
56. Siostry Pijarki: Japonia – 1;
57. Siostry Salwatorianki: Demokratyczna Republika Konga – 1;
58. Siostry Szpitalne: Ghana – 1.
59. Siostry Serafitki: Gabon – 3
60. Siostry Uczennice Boskiego Mistrza: Demokratyczna Republika Konga – 1;
61. Siostry Pasterzanki (niehabitowe): Republika Środkowej Afryki – 4;
62. Siostry Józefitki: Gabon – 2, Kongo Brazzaville – 6;
63. Siostry Nazaretanki: Izrael – 2, Kazachstan – 2;
64. Siostry Kapucynki Serca Jezusowego: Kolumbia – 1
65. Siostry Kapucynki (kontemplacyjne): Republika Południowej Afryki – 2;
66. Siostry Karmelitanki bose (kontemplacyjne): Kazachstan – 8;
67. Siostry Redemptorystki (kontemplacyjne): Kazachstan – 4;¹⁶
68. Siostry Klaryski (kontemplacyjne): Kazachstan – 4.

Udział polskich misjonek świeckich w działalności misyjnej Kościoła

Na misje wyjeżdżają z Polski także misjonarki świeckie.¹⁷ Zofia Kusy (rodzona siostra misjonarza Tadeusza Kusy OFM) od 1979 r. pracuje w Brazylii jako katechetka. Zaangażowana jest szczególnie w duszpasterstwo dzieci. Od kilku lat jest koordynatorką tego duszpasterstwa w stanie Bahia. Z. Kusy po ukończeniu studiów teologicznych w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim pracowała jako katechetka w parafii p.w. św. Józefa w Katowicach-Załężu. Tam poznała ks. Jerzego Wostalę, kapłana archidiecezji katowickiej, pracującego w od 1970 r. w Brazylii i przebywającego na urlopie w Polsce. Zaprosił on ją do pracy misyjnej. W 1979 r. udała się do Parany, na zaproszenie bp. Ricardo José Weberbergera OSB. Rozpoczęła następnie pracę jako koordynatorka duszpasterstwa i katechezy w diecezji Barreiras na północy Brazylii. W diecezji tej zaczęła organizować struktury katechetyczne. Organizowała kursy przygotowujące dla katechetów i nauczycieli, otwierała przedszkola i szkoły (m.in. Escolinha Joaõ Paulo II). W 1988 r. wróciła na dwa lata do Parany, by współpracować z ks. Jerzym Wostalem. Na prośbę bp. Virgilio de Pauli, pracowała jako asystentka duszpasterska w dziedzinach: katechizacji, edukacji, duszpasterstwa wspólnot. W grudniu 1989 r. wróciła do Bahia i w archidiecezji São Salvador

¹⁶ E. B. Opiłowska, *Dar wiary polskich zgromadzeń żeńskich dla misji*, s. 71-73.

¹⁷ E. Śliwka, *Zaangażowanie świeckich w dzieło misyjne Kościoła*, w: t a ż (red.), *Misyjny wymiar Kościoła katolickiego w Polsce (1945-1986)*, s. 573-379; E. Mrzygłód-Waligórska, W. Waligórski, *Polscy misjonarze świeccy*, w: *tamże*, s. 580-588.

da Bahia podjęła pracę koordynatora katechetycznego. W sposób szczególny poświęciła się pracy wśród biednych w slumsach. Od początku organizowała w diecezji duszpasterstwo dzieci (Pastoral da Criança), najpierw w parafii Sagrado Coração de Jesus w São Salvador, a następnie na terenie całej archidiecezji.

Świecka misjonarka Ewa G a w i n pracuje na misjach w Kamerunie. Była bardzo zaangażowana w pomoc misjom w swojej diecezji pochodzenia – tarnowskiej, skąd udała się na studia do Rzymu. Po ukończeniu studiów misjologicznych w „Mater Ecclesiae” w filii Papieskiego Uniwersytetu Urbanianum w Castel Gandolfo, wyjechała do Paryża do Polskiej Misji Katolickiej. Tam spotkała bp. Lamberta van Heygena z Kamerunu, który zaproponował jej pracę w kierowanej przez siebie diecezji. W 1990 r. udała się na misje do tego kraju. Misjonarka ta odpowiada za 11 misyjnych ośrodków zdrowia, rozprowadza leki oraz prowadzi pracę biurową. Organizuje pomoc medyczną, warsztaty zawodowe, a w miejscowym więzieniu kursy krawieckie. Założyła punkt konsultacyjny dla niepełnosprawnych i sprawuje patronat nad pierwszą szkołą dla głuchoniemych w Bertoua.¹⁸

Pochodząca z Krakowa Barbara Dominika S z k a t u ł a od 18 lat jest świecką misjonarką w Peru (w tym 7 lat w wiosce zamieszkałej przez trędowatych). Na misjach odpowiada m.in. za duszpasterstwo młodzieży z całego obszaru dżungli (tj. 6. wikariatów; ten wikariat, na terenie którego mieszka liczy 155 tys. km²). Jagoda D o m k a z diecezji rzeszowskiej od 15 lat pracuje na misjach w Peru, zarówno na przedmieściach stolicy kraju, Limy, jak również miasta Iquitos. Jej praca duszpasterska wśród dzieci jest mocno związana z pracą socjalną. Helena P y z od 1989 r. jest lekarzem w Indiach, a Jolanta P o d o l s k a (również lekarz) od 1997 r. pracuje w Zambii.¹⁹

Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie przygotowało do pracy na misjach ok. 134 polskich misjonek.²⁰ Obecnie działalność misyjną prowadzi ok. 40 świeckich Polek. Pracują one w Afryce: Kamerunie, Kenii, Republice Środkowoafrykańskiej, Sudanie Tunezji, Togo, Zambii, w Ameryce: w Brazylii, Boliwii, Gwatemali, Peru, w Azji: w Indiach, Mongolii, w Oceanii: w Timorze Wschodnim, Papui Nowej Gwinei oraz w Serbii i na Jamajce.²¹

¹⁸ M. K r y s t e c k a, *Droga do Kamerunu*, Misje Dzisiaj 4/ 2007, s. 8 n.

¹⁹ Dane z sekretariatu Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie. Sylwetki misjonarzy na stronie <http://adgentes.misje.pl/pl/sylwetki-misjonarzy>.

²⁰ A. S o b i e c h, *W trosce o siewców Ewangelii. Z okazji jubileuszu 25-lecia Centrum formacji Misyjnej w Warszawie*, Warszawa 2009, s. 102, 108-110.

²¹ Dane z sekretariatu Centrum Formacji Misyjnej. Aktualnie na misjach, <http://adgentes.misje.pl/pl/aktualnie-na-misjach>.

Na misje wyjeżdżają też osoby świeckie (na dłuższy lub krótszy okres) w ramach istniejących w Polsce wolontariatów misyjnych: salezjańskiego, kanozjańskiego, salwatoriańskiego, Stowarzyszenia Misji Afrykańskich, Sióstr Białych itp.

s. Anna Siudak FMM, Warszawa

**III. BIULETYN MISJOLOGICZNO-RELIGIOZNAWCZY
– INDEKS TEMATYCZNY (1981–2010)¹**

1981 (red. ks. Władysław Kowalak SVD)

z. 1 (45)

M a l e k Roman ks., *Teologia w kontekście*, CT 51 (1981) z. 1, s.123-126.

M a l e k Roman ks., *Chrześcijaństwo i religie na Tajwanie*, CT 51 (1981) z. 1, s. 126-130.

K o w a l a k Władysław ks., *Niezależny Kościół Filipiński*, CT 51 (1981) z. 1, s. 131-133.

K o w a l a k Władysław ks., *Kaodaizm – nowa religia w Wietnamie*, CT 51 (1981) z. 1, s. 133-135.

z. 3 (46)

K u r e k Antoni ks., *Międzynarodowe Sympozjum Misjologiczne (St. Georgen 10-14.09.1979)*, CT 51 (1981) z. 3, s. 163-170.

M a l e k Roman ks., *Działalność FABC na rzecz dialogu z religiami w Azji*, CT 51 (1981) z. 3, s. 170-175.

W e s o ł y Waldemar ks., *Ewangelizacja i rozwój w działalności polskich misjonarzy w Afryce*, CT 51 (1981) z. 3, s. 175-180.

z. 4 (47)

K o w a l a k Władysław ks., *Misjonarze polscy w 1980 r.*, CT 51 (1981) z. 4, s. 147-148.

K o w a l a k Władysław ks., *X Sympozjum Misjologiczne Warszawa, ATK 11-13.05.1980*, CT 51 (1981) z. 4, s. 148-151.

G ó r k a Leonard ks., *Światowa Konferencja Misyjna Melbourne, 12-25.05.1980*, CT 51 (1981) z. 4, s. 151-155.

¹ Zob. H. Z y s k o w s k a, M. Z a r z e c k i, *Biuletyn misjologiczno-religioznawczy – Indeks tematyczny (1968-1980)*, Collectanea Theologica 75(2005) nr 3, s. 176-189.

M a l e k Roman ks., *Królestwo Boże – Kościół – religie niechrześcijańskie*, CT 51 (1981) z. 4, s. 155-161.

1982 (red. ks. Władysław Kowalak SVD)

z. 1 (48)

K o s z o r z Antoni ks., *Udział Polski w dziele misyjnym*, CT 52 (1982) z. 1, s. 157-161.

W e s o ł y Waldemar ks., *Jakość współżycia w grupach roboczych wśród polskich misjonarzy w Afryce Czarnej na podstawie ich listów*, CT 52 (1982) z. 1, s. 161-165.

B a t i s t a Mauro ks., *Kościół Ameryki Łacińskiej wobec ubogich*, CT 52 (1982) z. 1, s. 165-169.

z. 3 (49)

Statuty Papieskich Dzieł Misyjnych, CT 52 (1982) z. 3, s. 145-151.

S o b c z a k Zbigniew, *Działalność Instytutu Anthropos w dziedzinie lingwistyki, etnologii i religioznawstwa (1931-1979)*, CT 52 (1982) z. 3, s. 152-155.

G ó r k a Leonard ks., *Idea zbawienia przedmiotem dialogu chrześcijańsko-budyzjskiego. Sympozjum Teologiczno-Religioznawcze, Mödling 10-13.06.1981*, CT 52 (1982) z. 3, s. 155-157.

z. 4 (50)

Statuty Papieskich Dzieł Misyjnych (c.d.), CT 52 (1982) z. 4, s. 129-133.

K o w a l a k Władysław ks., *XI Sympozjum Misjologiczne (Warszawa ATK 10-13.05.1981)*, CT 52 (1982) z. 4, s. 133-139.

K o w a l a k Władysław ks., *Soka Gakkai – nowa religia w Japonii*, CT 52 (1982) z. 4, s. 139-144.

1983 (red. ks. Władysław Kowalak SVD)

z. 3 (51)

K o w a l a k Władysław ks., *Misjonarze Polscy w świecie. XII Sympozjum Misjologiczne, ATK 16-19.05.1982*, CT 53 (1983) z. 3, s. 145-156.

z. 4 (52)

Deklaracja Seulska o Ewangelickiej Teologii w Trzecim Świecie, CT 53 (1983) z. 4, s. 141-144.

G z e l l a Henryk ks., *Zgon czołowego misjologia. Ks. doc. dr hab. Feliks ZAPŁATA SVD (1914-1982)*, CT 53 (1983) z. 4, s. 144-147.

D a j c z e r Tadeusz ks., *Religie niechrześcijańskie a chrześcijaństwo*, CT 53 (1983) z. 4, s. 147-157.

1984 (red. ks. Władysław Kowalak SVD)

z. 3 (53)

K o w a l a k Władysław ks., *XIII Sympozjum Misjologiczne (Warszawa ATK 14-16.05.1983)*, CT 54 (1984) z. 3, s. 143-148.

Z i m o ń Henryk ks., *Collectanea Instituti Anthropos*, CT 54 (1984) z. 3, s. 148-152.

z. 4 (54)

F a l i s z e k Marian ks., *Australia i Oceania: kultury tradycyjne wczoraj i dziś. Sesja naukowa we Wrocławiu, 26-27.11.1983*, CT 54 (1984) z. 4, s. 151-155.

G ł a d k o w s k i Krzysztof, *Zapomniany etnolog i religioznawca. W setną rocznicę urodzin Stanisława Poniatowskiego (1884-1945)*, CT 54 (1984) z. 4, s. 156-160.

D a j c z e r Tadeusz ks., *Anglikański ruch misyjny w pierwszym okresie po reformacji*, CT 54 (1984) z. 4, s. 161-164.

1985 (red. ks. Władysław Kowalak SVD)

z. 1 (55)

Ś l i w k a Eugeniusz ks., *Zbiory pozaeuropejskie w państwowych i kościelnych muzeach etnograficznych w Polsce. Sympozjum etnomuzeologiczne, Pieniężno 7-8.04.1984*, CT 55 (1985) z. 1, s. 165-169.

Z i m o ń Henryk ks., *Z badań nad genezą kargizmu w północno-wschodniej Nowej Gwinei*, CT 55 (1985) z. 1, s. 169-173.

S z a f r a ń s k i Adam, *Magia i religia w ujęciu Bronisława Malinowskiego*, CT 55 (1985) z. 1, s. 173-177.

z. 3 (56)

P ł a z i ń s k i Edmund, *450 lat Kościoła w Indonezji*, CT 55 (1985) z. 3, s. 153-158.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Symbolika inicjacji chłopców u ludu Ndembu w Zambii*, CT 55 (1985) z. 3, s. 158-167.

z. 4 (57)

Postawa Kościoła wobec wyznawców innych religii. Dokument Sekretariatu dla Niechrześcijan poświęcony zagadnieniom dialogu i misji, CT 55 (1985) z. 4, s. 137-145.

Müller Karl ks., *Pierwsze przepowiadanie we współczesnych dyskusjach teologii misji*, CT 55 (1985) z. 4, s. 145-154.

1986 (red. ks. Władysław Kowalak SVD)

z. 1 (58)

Kowalak Władysław ks., *Nowe religie wśród Indian Ameryki Północnej*, CT 56 (1986) z. 1, s. 119-126.

Zimón Henryk ks., *Etnoreligioznawcze badania terenowe wśród ludu Konkomba w północno-wschodniej Ghanie*, CT 56 (1986) z. 1, s. 126-132.

z. 3 (59)

Komisja do Spraw Stosunków Religijnych z Judaizmem, *Żydzi i judaizm w głoszeniu słowa Bożego i katechezie Kościoła katolickiego*, CT 56 (1986) z. 3, s. 139-147.

Balwierz Marian ks., *Centrum Formacji Misyjnej*, CT 56 (1986) z. 3, s. 147-152.

Pro memoria w sprawie przyjęć do Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie na rok 1985/1986, CT 56 (1986) z. 3, s. 152-153.

1987 (red. ks. Władysław Kowalak SVD)

z. 1 (60)

Kempski Marek ks., *Dni Judaistyczne w Pieniężnie*, CT 57 (1987) z. 1, s. 119-124.

Kowalak Władysław ks., *Teoria monoteizmu pierwotnego i jej krytyka*, CT 57 (1987) z. 1, s. 124-131.

z. 3 (61)

Sekty albo nowe ruchy religijne. Wyzwanie duszpasterskie, CT 57 (1987) z. 3, s. 135-142.

Barankiewicz Tomasz ks., *50 lat Misyjnego Seminarium Duchownego Polskiej Prowincji Księży Werbistów (1936-1986)*, CT 57 (1987) z. 3, s. 142-145.

Sakowicz Eugeniusz, *Grzech w islamie*, CT 57 (1987) z. 3, s. 145-148.

z. 4 (62)

Sekty albo nowe ruchy religijne. Wyzwanie duszpasterskie, CT 57 (1987) z. 4, s. 137-148.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Grzech w religiach Dalekiego Wschodu*, CT 57 (1987) z. 4, s. 148-152.

1988 (red. ks. Władysław Kowalak SVD)

z. 3 (63)

B a r a n k i e w i c z Tomasz ks., *Spotkania z religiami: Karaimi polscy*, CT 58 (1988) z. 3, s. 147-150.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Polskie bibliografie religioznawcze*, CT 58 (1988) z. 3, s. 150-157.

B a l w i e r z Marian ks., *Założenia metodologii religioznawstwa laickiego*, CT 58 (1988) z. 3, s. 157-162.

z. 4 (64)

S a k o w i c z Eugeniusz, *Polskie bibliografie misyjne i misjologiczne*, CT 58 (1988) z. 4, s. 123-128.

B a l w i e r z Marian ks., *Czy religioznawstwo jest ateizacją?* CT 58 (1988) z. 4, s. 128-136.

1989 (red. ks. Władysław Kowalak SVD)

z. 3 (65)

G l e m p Józef ks., *Instrukcja Konferencji Episkopatu Polski regulująca działalność misyjną kapłanów diecezjalnych*, CT 59 (1989) z. 3, s. 119-122.

P a w i k Zofia s., *Pieniężnieńskie spotkania z religiami*, CT 59 (1989) z. 3, s. 122-124.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Religioznawstwo w katechezie*, CT 59 (1989) z. 3, s. 124-128.

M a l e k Roman ks., *Teologia katolicka w Chinach*, CT 59 (1989) z. 3, s. 128-133.

z. 4 (66)

S a k o w i c z Eugeniusz, *Dialog chrześcijaństwa z islamem*, CT 59 (1989) z. 4, s. 131-137.

M a r i n - G u z m á n Roberto, *Mahdyzm. Muzułmański mesjanizm*, CT 59 (1989) z. 4, s. 137-144.

1990 (red. ks. Władysław Kowalak SVD)

z. 1 (67)

- Z i m o ń Henryk ks., *Symposium naukowe o religiach pozachrześcijańskich w procesie przemian*, CT 60 (1990) z. 1, s. 109-110.
- Z i m o ń Henryk ks., *XII Międzynarodowy Kongres Nauk Etnologicznych i Antropologicznych*, CT 60 (1990) z. 1, s. 110-113.
- M a r i n - G u z m á n Roberto, *Sufizm – mistycyzm islamu*, CT 60 (1990) z. 1, s. 113-118.
- S a k o w i c z Eugeniusz, *Symbol w religiach plemiennych na przykładzie rytuału myśliwskiego u ludu Ndembu w Zambii*, CT 60 (1990) z. 1, s. 118-124.

1991 (red. ks. Jan Górski)

z. 4 (68)

- K o n g r e g a c j a d s. N a u k i W i a r y, *List do biskupów Kościoła katolickiego o niektórych aspektach medytacji chrześcijańskiej*, CT 61 (1991) z. 4, s. 171-177.
- G ó r s k i Jan ks., *Konferencja „Islam w Europie” w Leningradzie*, CT 61 (1991) z. 4, s. 177-179.
- G ó r s k i Jan ks., *Przygotowanie konferencji IAMS na Hawajach*, CT 61 (1991) z. 4, s. 179-180.
- G ó r s k i Jan ks., *Liturgia afrykańska (badania terenowe w Zambii)*, CT 61 (1991) z. 4, s. 180-186.

1992 (red. ks. Jan Górski)

z. 1 (69)

- K o n g r e g a c j a d s. N a u k i W i a r y, *List do biskupów Kościoła katolickiego o niektórych aspektach medytacji chrześcijańskiej (cz. 2)*, CT 62 (1992) z. 1, s. 147-153.
- G ó r s k i Jan ks., *Encyklika „Redemptoris Missio”*, CT 62 (1992) z. 1, s. 153-155.
- G ó r s k i Jan ks., *Zadania współczesnej misjologii*, CT 62 (1992) z. 1, s. 155-160.
- Tematyka misjologiczna w programie rocznego przygotowania w Centrum Formacji Misyjnej w Warszawie*, CT 62 (1992) z. 1, s. 160 (aneks).

z. 4 (70)

G ó r s k i Jan ks., *Ameryka Łacińska – Teologia wyzwolenia i jej reperkusje w pracy pastoralnej*, CT 62 (1992) z. 4, s. 133-138.

Z i m o Ń Henryk ks., *Drugie badania etnoreligioznawcze nad obrzędami i wierzeniami ludu Konkomba w północnej Ghanie*, CT 62 (1992) z. 4, s. 138-145.

1993 (red. ks. Jan Górski)

z. 4 (71)

Dzieło misyjne Kościoła w Polsce (tekst roboczy). Świt nowej epoki misyjnej, CT 63 (1993) z. 4, s. 147-153.

P a w ł i k Michaela s., *Zagrożenie dla Kościoła ze strony antykatolickich ruchów religijno-politycznych (schemat)*, CT 63 (1993) z. 4, s. 153-158.

1995 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 4 (72)

Misje – wymaganie powszechności Kościoła, CT 65 (1995) z. 4, s. 147-149.

S z a f r a Ń s k i Adam, *Założenia i tezy pierwszych szkół etnologicznych w odniesieniu do religii i magii*, CT 65 (1995) z. 4, s. 149-154.

Z i m o Ń Henryk ks., *Nauczanie religioznawstwa*, CT 65 (1995) z. 4, s. 155-163.

W i e r n a Renata, *Religioznawcze zainteresowania ks. Stanisława Witka*, CT 65 (1995) z. 4, s. 164-166.

1996 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 1 (73)

J a n P a w e ł II, *Cały Kościół jest wezwany do głoszenia prawdy i miłości Bożej*, CT 66 (1996) z. 1, s. 149-152.

S a k o w i c z Eugeniusz, *„Duch Święty jest obecny i działa w każdym czasie i miejscu”*. *Czytając Redemptoris Missio Jana Pawła II*, CT 66 (1996) z. 1, s. 152-155.

S z a f r a Ń s k i Adam, *Wiara w uroki – formą kontroli społecznej. Instytucja a wierzenia na przykładzie Tunezji*, CT 66 (1996) z. 1, s. 156-160.

M u s i o ł Sebastian, *Reinkarnacja – czym jest?* CT 66 (1996) z. 1, s. 160-168.

z. 3 (74)

- S a k o w i c z Eugeniusz, *Islam w nauczaniu Jana Pawła II*, CT 66 (1996) z. 3, s. 153-155.
- M a r i n - G u z m a n Roberto, *Miejsce dziecka w rodzinie muzułmańskiej*, CT 66 (1996) z. 3, s. 156-158.
- B e h r e n d t Franciszek ks., *Małżeństwo zwyczajowe w plemieniu Ngoni w Zambii i w Malawii (cz. 1)*, CT 66 (1996) z. 3, s. 158-166.
- S z m i d t Stanisław ks., *Misje salezjańskie w Azji*, CT 66 (1996) z. 3, s. 166-179.
- B i s k i e w i c z Wojciech ks., *120 lat misji salezjańskich*, CT 66 (1996) z. 3, s. 180-181.
- Ż u k Mahmud Taha, *Konferencje naukowe z udziałem polskich muzułmanów*, CT 66 (1996) z. 3, s. 181-182.
- W i e r n a Renata, *Publikacje ks. prof. Stanisława Witka (1924-1987) z zakresu religioznawstwa*, CT 66 (1996) z. 3, s. 182-188.

z. 4 (75)

- K o w a l i k Marek, *Monoteizm ludów pierwotnych*, CT 66 (1996) z. 4, s. 169-184.
- S a k o w i c z Eugeniusz, *Duch Święty tajemniczo obecny w religiach i kulturach niechrześcijańskich*, CT 66 (1996) z. 4, s. 184-189.
- S a k o w i c z Eugeniusz, *W Duchu Asyżu... X rocznica Dnia Modlitwy o Pokój w Asyżu (27.10.1986-27.10.1996)*, CT 66 (1996) z. 4, s. 189-192.
- S a k o w i c z Eugeniusz, *Dialog chrześcijaństwa i islamu w Polsce*, CT 66 (1996) z. 4, s. 192-196.
- S z m i d t Stanisław ks., *Salezianie w Wenezueli*, CT 66 (1996) z. 4, s. 196-199.

1997 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 2 (76)

- Kontemplacja i dialog międzyreligijny. Uwagi i perspektywy na podstawie doświadczenia katolickich mnichów i mniszek*, CT 67 (1997) z. 2, s. 155-170.
- B e r e z a Jan ks., *Dialog międzymonastyczny*, CT 67 (1997) z. 2, s. 171-175.
- S a k o w i c z Eugeniusz, *Jezus Chrystus w świetle hinduizmu i buddyzmu*, CT 67 (1997) z. 2, s. 175-178.
- K o w a l i k Marek, *Idea Istoty Najwyższej u ludów pierwotnych w świetle publikacji Teofila Chodzidło SVD*, CT 67 (1997) z. 2, s. 178-193.

M r o c z e k Dorota, *Katalog rozpraw habilitacyjnych, doktorskich, licencjackich i magisterskich napisanych na specjalizacji misjologii Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie (1972-1994)*, CT 67 (1997) z. 2, s. 193-208.

z. 3 (77)

S a k o w i c z Eugeniusz, *Papieskie intencje misyjne Jana Pawła II (1979-1997)*, CT 67 (1997) z. 3, s. 163-174.

S a k o w i c z Eugeniusz, „*Nie ma misji bez misjonarzy*”. Komentarz do encykliki *Redemptoris missio* Jana Pawła II (nr 61-62), CT 67 (1997) z. 3, s. 174-178.

S z m i d t Stanisław ks., *Salezjańska metoda pracy misyjnej*, CT 67 (1997) z. 3, s. 178-183.

Z i m o Ń Henryk ks., *Badania nad rytuałami i pojęcie rytuału*, CT 67 (1997) z. 3, s. 183-190.

K o w a l i k Marek, *Modlitwa i uroczystości sakralne u ludów pierwotnych*, CT 67 (1997) z. 3, s. 190-194.

z. 4 (78)

S a k o w i c z Eugeniusz, *Islam w Polsce*, CT 67 (1997) z. 4, s. 145-149.

Ż u k Mahmud Taha, *Dziecko w islamie*, CT 67 (1997) z. 4, s. 149-152.

G ł u c h o w s k i Gerard, *Dziecko jako symbol w kulturze indyjskiej*, CT 67 (1997) z. 4, s. 152-154.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Zło i grzech u ludów pierwotnych*, CT 67 (1997) z. 4, s. 154-158.

B e h r e n d t Franciszek ks., *Małżeństwo zwyczajowe w plemienu Ngoni w Zambii i w Malawii (cz. 2)*, CT 67 (1997) z. 4, s. 158-166.

S z m i d t Stanisław ks., *Działalność misyjna salezjanów w Azji*, CT 67 (1997) z. 4, s. 166-173.

1998 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 1 (79)

S a k o w i c z Eugeniusz, *Podstawowe wytyczne w dialogu z religiami niechrześcijańskimi wg dokumentów Kościoła katolickiego od Vaticanum II*, CT 68 (1998) z. 1, s. 163-169.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Religie niechrześcijańskie w Polsce*, CT 68 (1998) z. 1, s. 169-175.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Geografia i statystyka religii*, CT 68 (1998) z. 1, s. 175-177.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Rada Wspólna Katolików i Muzułmanów*, CT 68 (1998) z. 1, s. 177-178.

W i ń s k i Grzegorz, S z a f r a ń s k i Adam, *Wybrane kierunki we współczesnej antropologii*, CT 68 (1998) z. 1, s. 178-184.

Z i m o ń Henryk ks., *Klasyfikacja rytuałów*, CT 68 (1998) z. 1, s. 185-193.

S u l l i v a n David, *Misjonarz jako gość*, CT 68 (1998) z. 1, s. 193-197.

z. 3 (80)

G a j d a Janusz ks., *Kościół jako rodzina Boża. Refleksje na temat Synodu Afryki*, CT 68 (1998) z. 3, s. 117-127.

G a j d a Janusz ks., *Nowe afrykańskie Kościoły niezależne*, CT 68 (1998) z. 3, s. 127-143.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Fundamentalizm islamski*, CT 68 (1998) z. 3, s. 143-146.

1999 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 2 (81)

T e i s s i e r Henri, *Chrześcijanin wobec islamu*, CT 69 (1999) z. 2, s. 155-173.

F o n t a i n e Jean, *Nowy sposób widzenia muzułmańskich problemów religijno-społecznych*, CT 69 (1999) z. 2, s. 173-178.

B a j e r o w i c z Maciej, *Problem edukacji religijnej w muzułmańskim kraju*, CT 69 (1999) z. 2, s. 178-188.

F o n t a i n e Jean, *Po co uczyć się arabskiego?* CT 69 (1999) z. 2, s. 188-192.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Islam w Europie*, CT 69 (1999) z. 2, s. 192-198.

O l s z e w s k a Ewelina, *Religijność Tatarów Polskich w okresie międzywojennym*, CT 69 (1999) z. 2, s. 198-210.

D u d e k Tomasz, *Stowarzyszenie Studentów Muzułmańskich w Polsce*, CT 69 (1999) z. 2, s. 210-213.

z. 3 (82)

S a k o w i c z Eugeniusz, *Religie najpierwotniejsze*, CT 69 (1999) z. 3, s. 173-181.

K l u j Wojciech ks., *Studia nad tradycyjną religią afrykańską. Zarys problematyki i sposoby badań*, CT 69 (1999) z. 3, s. 181-185.

S z m i d t Stanisław ks., *Salezjańscy męczennicy w Afryce*, CT 69 (1999) z. 3, s. 186-191.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Wolność religijna u podstaw dialogu międzyreligijnego*, CT 69 (1999) z. 3, s. 192-196.

M i l e w s k i Jacek, *Miejsce religii w życiu Cyganów polskich*, CT 69 (1999) z. 3, s. 196-200.

P a s z k o Artur, *Nowe ruchy religijne – sprawozdanie z konferencji*, CT 69 (1999) z. 3, s. 201-203.

2000 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 1 (83)

P a w ł o w i c z Zygmunt bp, *Zasady i zadania dialogu międzyreligijnego w nauce Kościoła*, CT 70 (2000) z. 1, s. 171-179.

M a i k Bogna, *Koncepcja Boga i świata według siwaickiej religii bhakti w perspektywie dialogu z chrześcijaństwem*, CT 70 (2000) z. 1, s. 179-193.

J a g o d z i ń s k i Sławomir, *Istota i funkcja mitu w ujęciu Mircei Eliadego*, CT 70 (2000) z. 1, s. 193-204.

2001 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 1 (84)

B e r e z a Jan ks., *Dialog chrześcijańsko-buddyjski w Polsce*, CT 71 (2001) z. 1, s. 153-157.

M a i k Bogna, *Stosunek między człowiekiem a Bogiem w siwaickiej religii bhakti i w chrześcijaństwie*, CT 71 (2001) z. 1, s. 157-173.

G ó r a Michał, *Święta przestrzeń w rzeczywistości mitycznej – koncepcja Mircei Eliadego*, CT 71 (2001) z. 1, s. 173-197.

z. 2 (85)

K l u j Wojciech ks., *Określenie działalności misyjnej w Redemptoris missio*, CT 71 (2001) z. 2, s. 157-172.

S z m i d t Stanisław ks., *Męczennicy salezjańscy w Chinach*, CT 71 (2001) z. 2, s. 173-180.

P a w ł o w i c z Zygmunt bp, *Stanowisko Lefebvre'a i lefebrystów wobec wolności religijnej*, CT 71 (2001) z. 2, s. 180-194.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Czy i jak jest możliwa współpraca bonifratrów z wyznawcami innych religii?* CT 71 (2001) z. 2, s. 194-213.

z. 3 (86)

C z u b Anna, *Etyka małżeństwa i rodziny w społeczeństwie pierwotnym w świetle badań Bronisława Malinowskiego*, CT 71 (2001) z. 3, s. 149-158.

S a k o w i c z Eugeniusz, *Prorocy i wysłannicy Boga w islamie*, CT 71 (2001) z. 3, s. 158-171.

Ż u k Mahmud Taha, *Dobroczynność w Koranie i Sunnie*, CT 71 (2001) z. 3, s. 171-181.

2002 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 2 (87)

S a k o w i c z Eugeniusz, *Abraham i jego wiara w świetle dokumentów Kościoła dotyczących dialogu katolicko-muzułmańskiego*, CT 72 (2002) z. 2, s. 143-156.

C z u b Anna, *Miejsce rodziny w społeczności plemiennej w ujęciu Bronisława Malinowskiego*, CT 72 (2002) z. 2, s. 157-167.

S y n d o m a n Sylwester, *Koncepcja coincidentia oppositorum u Mircei Eliadego*, CT 72 (2002) z. 2, s. 167-183.

z. 3 (88)

S a k o w i c z Eugeniusz, *Żydzi, karaimi, muzułmanie w Polsce*, CT 72 (2002) z. 3, s. 219-222.

C z u b Anna, *Małżeństwo i rodzina w religiach plemiennych w ujęciu Bronisława Malinowskiego*, CT 72 (2002) z. 3, s. 223-232.

M u s i o ł Sebastian, *Idea nowego humanizmu religijnego w ujęciu Mircei Eliadego*, CT 72 (2002) z. 3, s. 232-244.

2003 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 1 (89)

S a k o w i c z Eugeniusz, *Islam. Wybór literatury*, CT 73 (2003) z. 1, s. 169-183.

S k o w r o n - N a l b o r c z y k Agata, G r o d ź Stanisław, *Islam i chrześcijaństwo. Historia, dialog, współczesność*, CT 73 (2003) z. 1, s. 184-197.

G r o d ź Stanisław ks., *Europejscy chrześcijanie zaangażowani w kontakty z muzułmanami*, CT 73 (2003) z. 1, s. 197-202.

z. 4 (90)

G r o d ź Stanisław, *Islam – krótkie wprowadzenie*, CT 73 (2003) z. 4, s. 163-172.

W ą s Adam, *Bracia Muzułmanie w Jordanii. Lojalna opozycja władzy*, CT 73 (2003) z. 4, s. 172-179.

D u d e k Tomasz, *Polskie przekłady Koranu*, CT 73 (2003) z. 4, s. 180-193.

2004 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 1 (91)

- T o k a r s k i Stanisław, *Mircea Eliade – Teacher in the background*, CT 74 (2004) z. 1, s. 163-166.
- M u s i o ł Sebastian, *Mircea Eliade – teoretyk i wyznawca nowego humanizmu religijnego*, CT 74 (2004) z. 1, s. 167-179.
- S k a r ż y ń s k a Beata, *Sacrum – rzecz o polskiej recepcji kategorii eliadow-skich*, CT 74 (2004) z. 1, s. 180- 194.
- M a r a t Wojciech, *Bibliografia polska Mircei Eliadego za lata 1987-2002*, CT 74 (2004) z. 1, s. 194-202.

z. 3 (92)

- K o ś c i e l n i a k Krzysztof ks., *Wybrane hadisy ze zbiorów kategorii Al-Kutub as-sitta – „Sześciu ksiąg islamu” (cz. I)*, CT 74 (2004) z. 3, s. 137-148.
- K o ś c i e l n i a k Krzysztof ks., *Wybrane hadisy ze zbiorów kategorii Al-Kutub as-sitta – „Sześciu ksiąg islamu” (cz. II)*, CT 74 (2004) z. 3, s. 148-154.
- K o ś c i e l n i a k Krzysztof ks., *Wybrane hadisy ze zbiorów kategorii Al-Kutub as-sitta – „Sześciu ksiąg islamu” (cz. III)*, CT 74 (2004) z. 3, s. 155-158.

2005 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 1 (93)

- W i t a Grzegorz, *Aszantów klasyczne i rodzime pojęcie wszechwiedzy Istoty Najwyższej*, CT 75 (2005) z. 1, s. 181-192.
- S z m i d t Stanisław ks., *Spolecznik znad Rio Negro*, CT 75 (2005) z. 1, s. 192-200.
- W a ń k a Andrzej ks., *Braterstwo międzyludzkie w perspektywie różnorodności religijnej*, CT 75 (2005) z. 1, s. 200-203.

z. 2 (94)

- T o m a s z e w s k a Małgorzata, *Stowarzyszenie Misji Afrykańskich*, CT 75 (2005) z. 2, s. 165-169.
- K a d ł u b o w s k a Irena, *Pierwszy prefekt apostolskiej prefektury w Broken Hill w ptn. Rodezji*, Bruno Wolnik SJ, CT 75 (2005) z. 2, s. 169-177.
- K a d ł u b o w s k a Irena, *Organizator misji salezjańskich w Zambii Kazimierz Cichecki SDB*, CT 75 (2005) z. 2, s. 178-182.
- Ł a b a Jolanta, *Magia i szamanizm w obrzędach Indian Ameryki Północnej*, CT 75 (2005) z. 2, s. 182-192.

z. 3 (95)

- M a r a t Wojciech, *Mircei Eliadego „człowiek integralny”*, CT 75 (2005) z. 3, s. 159-170.
- S a k o w i c z Eugeniusz, *Krzyż w religiach niechrześcijańskich*, CT 75 (2005) z. 3, s. 171-176.
- Z y s k o w s k a Hanna, Z a r z e c k i Marcin, *Biuletyn misjologiczno-religioznawczy – indeks tematyczny (1968-1980)*, CT 75 (2005) z. 3, s. 176-189.

z. 4 (96)

- S a k o w i c z Eugeniusz, *Powszechna odpowiedzialność za misje ad gentes według encykliki Redemptoris missio Jana Pawła II*, CT 75 (2005) z. 4, s. 167-182.
- K l u j Wojciech ks., *Problemy jurysdykcyjne w czasie wychodzenia z systemu misji patronackiej na przykładzie tzw. schizmy goańskiej na Cejlonie*, CT 75 (2005) z. 4, s. 182-188.
- C h u c h r a Maria, M a r e k Stanisław, *Działalność misjonarzy świeckich w Kamerunie*, CT 75 (2005) z. 4, s. 189-197.
- J a b ł o ņ s k i Franciszek ks., *Misjologia w Polsce*, CT 75 (2005) z. 4, s. 197-207.
- K l u j Wojciech ks., *Rozwój polskiej terminologii misyjnej na przykładzie słów „katecheci/katechiści”*, CT 75 (2005) z. 4, s. 208-212.

2006 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 3 (97)

- M i o t k Andrzej ks., *„Bóg czy złoto”? – burzliwe losy odkrywcy Ameryki*, CT 76 (2006) z. 3, s. 121-144.
- S z m i d t Stanisław ks., *„Wśród wyznawców Allaha”. Praca ks. Bernarda Duszyńskiego SDB w Libii (1976-1994)*, CT 76 (2006) z. 3, s. 144-154.
- M a r k o w s k i Rafał ks., *Eliadowska koncepcja religii a teorie redukcjonistyczne*, CT 76 (2006) z. 3, s. 154-165.

2007 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 2 (98)

- A t ł a s Tomasz ks., *Orędzie Bożego Miłosierdzia – nowa motywacja misyjna Kościoła w Polsce w kontekście wizyty biskupów polskich ad limina Apostolorum w 2005 r.*, CT 77 (2007) z. 2, s. 141-149.

- G r o d ź Stanisław ks., *Oblicze afrykańskiego chrześcijaństwa we współczesnej Ghanie*, CT 77 (2007) z. 2, s. 149-158.
- A t ł a s Tomasz ks., *Od kanibalizmu do ewangelizacji. 50-lecie diecezji Doumé Abong-Mbang w Kamerunie*, CT 77 (2007) z. 2, s. 159-164.
- W i t a Grzegorz, *Klasyfikacja aszanckich specjalistów rytualnych*, CT 77 (2007) z. 2, s. 165-175.

z. 3 (99)

- G n i a d e k Jacek ks., *Juliusz Nyerere – blaski i cienie tanzanńskiej formy socjalizmu opartej na koncepcji tradycyjnej rodziny afrykańskiej*, CT 77 (2007) z. 3, s. 123-135.
- M i o t k Andrzej ks., *Misja Gugliemlo Massaji wśród Galla w kontekście misji etiopskich*, CT 77 (2007) z. 3, s. 136-149.
- A t ł a s Tomasz ks., *Misjonarze fidei donum z Polski*, CT 77 (2007) z. 3, s. 149-153.
- S a k o w i c z Eugeniusz, *Dialog międzyreligijny w Afryce. Bibliografia wybrana*, CT 77 (2007) z. 3, s. 153-163.

2008 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 1 (100)

- P a p r o c k i Henryk ks., *Rola chrześcijaństwa w dialogu kultur*, CT 78 (2008) z. 1, s. 131-135.
- K a d ł u b o w s k a Irena, *Wincenty Cichecki SJ – misjonarz w Zambii*, CT 78 (2008) z. 1, s. 136-144.
- L e n d z i o n Kinga, *Religijny i społeczny wymiar pracy misjonarza na Madagaskarze*, CT 78 (2008) z. 1, s. 144-163.
- A t ł a s Tomasz ks., *Misjonarze polscy w Gwatemali Salwadorze*, CT 78 (2008) z. 1, s. 164-170.
- A t ł a s Tomasz ks., *Administratura apostolska w Atyrau i jej pasterz*, CT 78 (2008) z. 1, s. 170-173.

z. 3 (101)

- M i o t k Andrzej ks., *Dzieło inkulturacji misyjnej w Etiopii Justyna de Jacobisa*, CT 78 (2008) z. 3, s. 175-193.
- S a k o w i c z Krzysztof, *Miejsca święte w islamie*, CT 78 (2008) z. 3, s. 193-197.
- S a k o w i c z Eugeniusz, *Historia religii, kultury i cywilizacji. Bibliografia wybrana*, CT 78 (2008) z. 3, s. 198-212.

2009 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 1 (101)

- S i u d a k Anna s., *Misyjna duchowość franciszkanek misjonek Maryi (według pism założycielki błog. Heleny de Chappotin i aktualnych konstytucji zgromadzenia)*, CT 79 (2009) z. 1, s. 147-158.
- P r a ś k i e w i c z Szczepan T. ks., *Działalność misyjna polskich karmelitów bosych wczoraj i dziś*, CT 79 (2009) z. 1, s. 150-174.
- A t ł a s Tomasz ks., *Polscy misjonarze Fidei Donum w Boliwii*, CT 79(2009) z. 1, s. 174-178.
- S a k o w i c z Krzysztof, *Majowie – dzieje i religia*, CT 79 (2009) z. 1, s. 179-187.

z. 3 (102)

- S a k o w i c z Eugeniusz, *Chrześcijaństwo i religie niechrześcijańskie w Republice Południowej Afryki*, CT 79 (2009) z. 3, s. 157-165.
- M u s i a ł e k Adam bp, *Dialog religijny w Republice Południowej Afryki*, CT 79 (2009) z. 3, s. 165-171.
- S a k o w i c z Eugeniusz, *Religie, dialog międzyreligijny, ekumenizm w Republice Południowej Afryki – bibliografia*, CT 79 (2009) z. 3, s. 172-182.
- S a k o w i c z Eugeniusz, *Polscy misjonarze w Republice Południowej Afryki – dane statystyczne w 2008 roku*, CT 79 (2009) z. 3, s. 183-185.

z. 4 (103)

- P i w k o Aldona Maria, *Dziecko w islamie*, CT 79 (2009) z. 4, s. 121-131.
- G ó r a k - S o s n o w s k a Katarzyna, *Modlitwa w islamie*, CT 79 (2009) z. 4, s. 131-134
- P i w k o Aldona Maria, *Dzień Islamu w Kościele katolickim w Polsce*, CT 79 (2009) z. 4, 134-147
- A t ł a s Tomasz ks., *Podwójny „kongijski” jubileusz*, CT 79 (2009) z. 4, s. 147-151.

2010 (red. Eugeniusz Sakowicz)

z. 1 (104)

- K a d ł u b o w s k a Irena, *Kardynał Adam Kozłowiecki SJ – misjonarz (1911-2007)*, CT 80 (2010) z. 1, s. 165-175.
- A t ł a s Tomasz, ks, *Polscy misjonarze Fidei Donum w Ekwadorze*, CT 80 (2010) z. 1, s. 175-180.

Z i m o ń Henryk, ks., *Nauki religiolologiczne i religioznawcze*, CT 80 (2010) z. 1, s. 180-203.

z. 3 (105)

S ł u p e k Roman ks., *Aktualność nakazu misyjnego w kontekście zbawczej wartości religii pozachrześcijańskich*, CT 80 (2010) z. 3, s. 141-156.

D i a w o ł Anna, *Rozmowy islamu z Zachodem – dialog czy perswazja*, CT 80 (2010) z. 3, s. 157-167

C z a j k o w s k a Katarzyna, *Umma w kresie przemian – ujęcie interdyscyplinarne*, CT 80(2010) z. 3, s. 168-184.

P i w k o Aldona Maria, *Status mężczyzny w islamie*, CT 80 (2010) z. 3, s. 184-195

Aldona Maria Piwko, Warszawa